

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szőke Mihály Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Szőke Mihály ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Nehéz-Posony Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Nehéz-Posony Márton ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. január 23. napján kelt 65.P.25.887/2016/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.000 (ötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesnek a ... -i számában „...” címmel megjelent cikkben foglaltak miatt előterjesztett sajtó-helyreigazítás iránti keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket, továbbá az alperesnek - kiadója a ... útján - 30.000 forint + áfa perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában idézte a Pp. 342. § (1) bekezdését, 343. § (3) bekezdését, a PK 13. számú állásfoglalást, az Smtv. 12. § (1) bekezdését.

A PK 13. számú állásfoglalás alapján elsősorban azt vizsgálta, hogy a sérelmes cikk állításai a felperesre vonatkoztak-e. Megállapítása szerint egy kijelentés vonatkozik a felperesre az, hogy az ..., azaz személyéhez köthető-e a cikkben megjelölt A cikk első része tárja fel a személyi háttérrel, az egyesület elnökeinek a felpereshez fűződő munkakapcsolatait írja le, illetve a felperes ... kolléganőjének testületi tagságára tesz utalást. A felperes azt kifogásolta, hogy ... a gyermekfelügyelője lenne, de nem vitatta, hogy szomszédja és időközben a kabinetfőnökének jobbkézbe lett az a személy, aki az egyesület legutóbbi beszámolóját aláírta. Megállapítása szerint ezek a személyi összefonódások azok, amely tényekre alapítottan az Egyesületet az alperes a felpereshez köthetőként jelölte meg. Ez a kijelentés olyan tényekre alapított vélemény, amelynek

jogossága, helyessége tekintetében a bíróság nem foglalhat állást.

A sajtó a közpénzek, így az EU támogatások odaítélése vonatkozásában a nyilvánosságot minden tudomására kerülő személyi összefüggésről tájékoztatni köteles. Az, hogy a személyi kapcsolatokból milyen következtetéseket von le, a sajtó szabadsága körébe tartozik. A kérdés megítélése szempontjából lényeges tényeket ebben a körben a felperes sem kifogásolt, egyedül a legutolsó beszámolót elkészítő, az Egyesület gazdálkodását ellátó személy gyermekfelügyelői minőségét tette kifogás tárgyává, aki időközben a felperesnek munkatársa lett és egyben szomszédja is.

A cikkben megjelölt személyi összefonódásokat a felperes nem kifogásolta, így nem is vitatta. Tehát nem vonta kétségbe azt, hogy munkakapcsolatban is állnak ezek a személyek vele, hogy a felperest a korábbi választókerületéhez kötődő települések Európai Unió pályázati támogatásával kapcsolatos cégben tevékenykedő személyhez kötődve jelenítette meg, mint aki az Rámutatott arra, hogy ebben a körben a kritikát szélesebb körben kell a felperesnek is eltűrnie. Utalt az Alkotmánybíróság 36/1994. és 7/2014. határozataira és arra, hogy az Egyesületnek a felpereshez való kötődését alappal és joggal feszegette az alperesi írás.

Idézte a PK 12. számú állásfoglalás II. és III. részét kiemelve, hogy véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

A felperes keresetösségi jogának hiányát állapította meg abban a körben, hogy az Egyesület milyen támogatásban részesült és ebből a támogatásból milyen rehabilitációs tevékenységet végzett. Különös tekintettel arra, hogy a felperes maga is azt állítja, hogy az Egyesülethez nincs köze, hiszen az Egyesületre vonatkozó kijelentéseket így nem vonatkoztathatja saját magára. Alappal nem sérelmezheti azt, hogy az írás nem megfelelő színben, vagy a való tényekkel nem megfelelő összhangban mutatja be a beruházást.

A felperes által sérelmezett szövegrészek érdemben azért sem kifogásolhatók, mert nagyrészt véleményt fejeznek ki, így például az, hogy az Egyesület a 100 millió forintot kapta, vagy pályázaton elnyerte, nem releváns és a szöveg egészét elolvasva egyértelmű, hogy nem ingyenes ajándékról, hanem pályázat útján elnyert támogatásról van szó.

Azt, hogy tőfelújítás történt, maga a felperes sem cáfolta. Nem a felperes személyét érinti és meghaladja a peres eljárás keretét, az abban való állásfoglalás, hogy a tőfelújítás a köz javára történt, vagy sem, hogy milyen személyeket, elvileg kisgyermekes családokat céloz, vagy sem a tőrehabilitáció. Az pedig, hogy ezt „attrakciónak” lehet-e minősíteni, a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozik, mint ahogy az is, hogy szépítő tevékenység-e a rehabilitáció. Az ... telefonos elérhetetlenségéből levont következtetés, hogy elérhetetlen, vagy elvileg tartja csak fenn ezt a tavat és az alperes véleményét fejezi ki a beruházás gyors lezavarására vonatkozó közlés.

A szervezet felpereshez kötődését, az ebben a körben állított személyi összefüggéseket a felperes nem kifogásolta, azt pedig, hogy a tő rehabilitációja a beruházás résztvevőinek önös érdekét szolgálná, a cikk nem állította.

Lényegtelen tévedés, hogy a felperesnek a szomszédja egyben gyermekfelügyelője is. A felperes személye megítélése szempontjából nagyobb jelentősége van, hogy ... olyan cégnek a beszámolóját írja-e alá a szomszédja, amely a felperes ... keresztül kap támogatást.

Az Egyesület és a felperes rokonának cége egy irodaházba való bejelentésére vonatkozó közlés valós tény, hogy abból milyen következtetéseket von le a szerző, a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozik. Lényegtelen tévedés, hogy energetikai felújításnak nevezi a tő vízutánpótlását szolgáló szivattyúk napelemmel való ellátására vonatkozó beruházást. A felperes megítélése szempontjából ez teljesen közömbös.

Abból a felperesi képviselő által is megerősített tényből, hogy a beruházással érintett ... tavaknak nevezett területen fekvő egyik tő korábban horgásztó volt, nem alaptalan annak a következtetésnek a levonása, hogy a rehabilitációval érintett területen feküdtek, fekszenek horgásztavak is, így az írás

azon részét, hogy a horgásztavak felújítását nem lehetett volna Európai Unió támogatásból fedezni, mégis olyan tó is érintett volt ebben a beruházásban, amelyen korábban horgászversenyt rendeztek, nem kifogásolható. Ezt meghaladóan ezen közlés nem a felperesre vonatkozik.

Rámutatott arra, hogy a sajtó-helyreigazítás speciális személyiségvédelmi eszköz, azt a személyt illeti, akire vonatkozó kijelentések egy lapban megjelennek, jelen esetben pedig az ... beruházása volt az írás tárgya, ezért az ... sérelmezhetne volna a kereset tárgyává tett és a bíróság által megjelölt közléseket.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a keresetének való helyt adást és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a sérelmezett cikk közlései nem rá vonatkoznak.

Utalt az Smtv. 12. § (1) bekezdésére, a PK 12. és 13. számú állásfoglalásokra előadva, hogy a teljes sérelmezett cikket vizsgálva egyértelműen megállapítható, hogy az írás rá vonatkozik. A cikk címe feletti szavak, „... rokonság”, „titkos tanösvény”, illetve „uniós summa”, továbbá az alcím, valamint a cikk első része egyértelműen teljes egészében köti az írást a felpereshez. Az alcím felperes nevének és pozíciójának feltüntetésével határozottan jelzi, hogy az alperes a rá vonatkozó valótlan tényeken, vagy valós tények hamis színben történő feltüntetésén alapuló, így a jóhírnevét sértő, kedvezőtlen véleményt kíván megfogalmazni. Az írás tévesen azt a látszatot kelti, hogy ő valamiféle elítélendő érdekösszefüggés alapján kíván természetvédelmi fejlesztésre célzott forrást magáncélra biztosítani. Éppen az kifogásolható, hogy közte és a támogatást szabályszerűen lefolytatott pályázat útján elnyerő szervezet között nincs összefüggés, holott a cikk egyértelműen azt sugallja, hogy van. A felperes a pályázat elbírálásában nem vett részt.

Az elsőfokú bíróság helytelenül járt el, amikor azt állapította meg, hogy mindössze egy kijelentés vonatkozik rá. Az írást összességében értékelve az olvasó nem az ..., hanem rá nézve von le alaptalan következtetéseket, hiszen a cikk egyértelműen őt jelzi a vélelmezett események háttérében, különös tekintettel arra, hogy az írás alcíme név szerint megnevezi őt. A cikk alkalmas arra, hogy az olvasóközönség a valótlan tények és való tények hamis színben történő feltüntetése alapján vonatkozásában súlyosan téves következtetéseket vonjon le.

Amennyiben egy sérelmezett cikk többeket is megjelöl név szerint, úgy az érintettek bármelyike sajtó-helyreigazítási kérelemmel élhet. A cikkben név szerint és pozíciójának meghatározásával kétségtől szerez, így a sérelmes helyzet sajtó-helyreigazítás útján történő orvoslásától nem zárható el.

Jelentősége van annak, hogy a cikk alaptalanul kelti azt a látszatot, hogy közte és az ... között valamilyen rejtélyes kapcsolat áll fenn. Az elsőfokú bíróság ezzel ellentétben azt az álláspontot képviseli, hogy a cikk első részében feltárt személyi háttér tényekre alapítottan köti őt az Egyesülethez, az alperes kijelentése e tekintetben tényekre alapított vélemény, melynek jogossága, helyessége vonatkozásában nem foglalhat a bíróság állást.

Álláspontja szerint a cikkben ezzel kapcsolatban megjelölt tények helytállóságának az értékelése nem hagyható figyelmen kívül.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy a cikk nem mutat fel semmilyen bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az Egyesület és közte valamilyen gazdasági, vagy egyéb érdekkapcsolat állna fenn annak ellenére, hogy az írás ezt sugalmazza. Önmagában az, hogy egy kisváros polgáraként ismeri az Egyesület törvényes képviselőjét, vagy néhány tagját, ilyen jellegű kapcsolatot nem igazol. Fontos az a tény is, hogy a cikkben megjelölt pályázat elbírálásában

semmilyen módon nem vett részt. Ebben az összefüggésében van jelentősége annak is, hogy ... nem volt a gyermekfelügyelője. Fontos és értékelendő tény, hogy a ... szám alatt közel 50 cég székhelye, illetve irodája található. Az, hogy az Egyesület és az általa egy korábban jegyzett cég székhelye is itt található, nem ad valós alapot a közte és az Egyesület között fennálló kapcsolat igazolására. Mivel a sajtó-helyreigazítást a való tények hamis színben való feltüntetése is megalapozza, jelentősége van annak is, hogy az ... a támogatást valójában pályázat útján nyerte el, nem pedig mintegy ajándékként kapta. Ugyancsak értékelendő, hogy a valóságban természetvédelmi fejlesztésre és rehabilitációra került sor, nem pedig gazdasági célú tőfelújításra, ahogyan azt az írás valótlanul állítja.

Értékelni kell továbbá azt a körülményt is, hogy a természetvédelmi rehabilitáció számos hatóság engedélye, utasítása alapján került megvalósításra. Egy ilyen jellegű természetvédelmi fejlesztés nyilvánvalóan a köz érdekét szolgálja a cikkben foglaltakkal ellentétben.

Valójában a fejlesztéssel érintett területen nincs horgásztó, a rehabilitáció nem horgásztavat hozott létre. Nem ad megalapozott és hiteles következtetésre okot az, hogy a ... tavak területén fekvő egyik tó, amely egyébként a fejlesztéssel nem is érintett, korábban horgásztó volt. Mindezek külön-külön történő értékelése azért bír jelentőséggel, mert ezek valótlan tények, vagy hamis színben feltüntetett való tények, amelyek összességükben eredményezik azt, hogy az olvasó alaptalanul von le a személyét érintő, indokolatlanul negatív következtetéseket.

Tény, hogy a sajtó a Európai Unió támogatásának vonatkozásában a közvéleményt tájékoztatni köteles, ezen tájékoztatásnak azonban valós tényeken alapuló, hiteles és pontos tájékoztatásnak kell lennie.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A felperesi fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából irányadó jogszabályokat teljeskörűen ismertette, ezért azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az alábbiakra mutat rá.

A sajtó-helyreigazítási eljárás - bár szoros kötődést mutat a személyiségvédelem polgári jogi eszközeihez - egy speciális eljárás, az erre vonatkozó igény érvényesítésére egy különleges eljárási rend keretében kerülhet sor.

Az Smtv. 12. § egyértelműen rögzíti, hogy helyreigazítást az kérhet, akiről a valótlan tényállítást megfogalmazzák, vagy aki vonatkozásában a való tényeket hamis színben tüntetik fel.

Ezen szabályhoz kapcsolódóan a bírói gyakorlat következetesen alkalmazza a személyes érintettség megállapítása vonatkozásában a PK 13. számú állásfoglalást, amely szerint sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a közlemény tartalmából egyébként felismerhető.

A személyes érintettséget nem a felperes szubjektív vélekedése, hanem objektív mérce alapján kell megítélni. Ennek figyelembevételével az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a felperesre egy közlés vonatkozik, mégpedig az, amely szerint az ... az ... a személyéhez köthető.

A PK 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint a sajtóközleményt a maga egészében vizsgálva, a kifogásolt közléseket összefüggésükben értékelve megállapítható, hogy a perbeli írás egy európai uniós támogatásból megvalósuló tőfelújításról számol be, az azt megvalósító ... téve vizsgálat

tárgyává, azt kutatva, hogy a beruházást hogyan tudta szokatlan gyorsasággal megvalósítani, milyen további támogatásokban részesült és mögötte milyen személyek állhatnak. Ezen személyi összefüggést boncolgatja a cikk, amikor az első részében leírja, hogy „Nemcsak a telektulajdonos cég, de a rejtélyes ... sem tűnik függetlennek a volt városvezetőtől (a felperestől): az egymást gyorsan váltó elnökök több szálon is kötődnek ...” Az írás a feltárt összefüggések, tények alapján vont le azt a következtetést, hogy a felperes kapcsolatba hozható az egyesülettel. Az egyes elnökök személyének felpereshez fűződő viszonya az, amelyből az alperes a felperes és az ... közötti kapcsolatra következtetett, tételelesen ismertette is a feltárt személyi összefüggéseket. Így utal arra, hogy az egyesület előző vezetője a felperes polgármestersége idején a városi beruházásoknál tevékenykedett, jelenleg pedig a ... felügyelőbizottságának elnöke, amely...-t a felperes választási kerületében található települések közösen gründoltak pályázatírásra. A testületben a felperes közvetlen ... kolléganője is helyet kapott.

A cikk rögzíti azt is, hogy az egyesület tavalyi beszámolóját már ... írta alá, aki a felperes szomszédja és állítólagos gyerekfelügyelője volt, majd az időközben elbocsátott kabinetfőnök jobbkeze, valamint a felperes által alapított ... elnöke. Ezen személyekkel fennálló ismeretségét egyébként maga a felperes sem tette vita tárgyává.

A PK 12. számú állásfoglalás egyértelművé teszi azt is, hogy a helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

A másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy ... gyerekfelügyelőként való megjelölése a felperes megítélése szempontjából közömbös, valótlansága esetén is lényegtelen tévedés, az egyesület személyéhez köthetősége kérdésében érdemi jelentőséggel nem bír.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a további, a felperes által sérelmezett közlések nem a felperesre, hanem az ... vonatkoznak. Tény, hogy az írás a felperesnek az egyesülettel való kapcsolatba állítása folytán válik érdekessé az olvasó számára, de a felperes személyével inkább a cikk hátsó tartalma hozható összefüggésbe. Ugyanakkor az, hogy egy adott írás mit sugall, sajtóhelyreigazítás tárgya nem lehet, az erre vonatkozó igény személyiségi jogi perben bírálható el.

A további helyreigazítani kért szövegrészek, az, hogy a természetvédelmi fejlesztésnek mi volt a célja, az kiket célt meg, a pályázat milyen követelményeket támasztott, a rehabilitáció eredményeként az adott területen mi valósult meg, hogy tószépítés, vagy rehabilitáció történt-e, hogy az egyesület a megvalósított fejlesztést „elvig” tartja-e fenn, az ... vonatkoznak. Ugyancsak az egyesületet érinti, hogy elérhető-e, vagy sem, hogy a fejlesztések mely időkeretek között voltak elvégezhetőek, melyik ingatlan érintett a természetvédelmi fejlesztésben, hogy az adott területen a rehabilitációval egy időben energetikai fejlesztés is történt-e, mint ahogyan az is, hogy a fejlesztéssel érintett területen van-e horgásztó, ott horgászversenyeket rendeztek-e. E vonatkozásban helyreigazítási igénnyel az egyesület léphetett volna fel.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, köteles ezért az alperes részére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperes másodfokú perköltsége jogi képviselője munkadíjából áll, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, 4/A. §-a alapján állapított meg. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy az alperesi képviselő fellebbezési ellenkérelmet ugyan előterjesztett, azonban a másodfokú tárgyaláson nem jelent meg.

Szintén a felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 forint fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának megfelelően.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő